

NAVs bedriftsundersøkelse 2024

Kartlegging av arbeidsmarkedet i Nordland

Colourbox

Innhold

Sammendrag.....	3
Innledning.....	4
Næringer i Nordland	5
Hovedtendenser fra årets bedriftsundersøkelse	6
Rekrutteringsproblemer	6
Mangel på arbeidskraft	9
Sysselsettingsforventninger	13
Inkluderende rekruttering	16
Vedlegg.....	18
Vedlegg 1: Estimert mangel på arbeidskraft i Nordland fordelt på yrker 2024	18
Vedlegg 2: Spørreskjema NAVs bedriftsundersøkelse 2024 i Nordland	19

Sammendrag

NAVs bedriftsundersøkelse kartlegger etterspørselen etter arbeidskraft, for fylket som helhet og innenfor den enkelte næring. NAV Nordland har i år som i fjor også valgt å presentere noen resultater for fylkets fem regioner Vesterålen, Ofoten, Lofoten, Salten og Helgeland. Vi presiserer at tallene på dette nivået ikke er 100 prosent representative.

Våren 2024 har vi på bakgrunn av virksomhetenes svar estimert mangelen på arbeidskraft i Nordland til 3 104 personer. Målt i antall personer mangler det 400 færre enn i 2023.

Det er innen helse- og sosialtjenester vi finner størst mangel på arbeidskraft i antall personer og høyest andel virksomheter med alvorlige rekrutteringsproblemer. Overnattings- og serveringsvirksomhet er næringen med fylkets strammeste arbeidsmarked, målt som forholdet mellom mangelen på arbeidskraft og ønsket sysselsetting. I denne næringen har én av fire virksomheter alvorlige rekrutteringsproblemer.

Nordland er blant fylkene med høyest andel virksomheter med alvorlige rekrutteringsproblemer i landet. Og blant regionene i fylket er det Vesterålen som har høyest andel virksomheter med alvorlige rekrutteringsproblemer, mens andelen er lavest i Ofoten.

Enkeltyrkene med størst mangel finner vi innen helse, der det er størst mangel på sykepleiere, etterfulgt av helsefagarbeidere og legespesialister.

Av landets fylker har Nordland, etter Troms, nest størst nettoandel virksomheter som venter økning i antall ansatte for det kommende året. Sammenlignet med fjorårets bedriftsundersøkelse har virksomhetene i Nordland en svakere forventning for sysselsettingsutviklingen. Blant fylkets regioner er det mest optimisme hos virksomheter i Lofoten.

Nordland har i årets undersøkelse tatt med et ekstra spørsmål som gjelder inkluderende rekruttering. Virksomhetene ble spurt om det kunne være aktuelt for dem å ansette personer med behov for ekstra oppfølging eller tilrettelegging dersom de skulle rekruttere. Over halvparten av virksomhetene i Nordland svarte positivt på dette.

Innledning

NAVs bedriftsundersøkelse gir et øyeblikksbilde av virksomhetenes etterspørsel etter arbeidskraft, og gir innsikt i eventuelle vansker med å skaffe den etterspurte kompetansen. Kunnskap om hvilke typer kompetanse arbeidsgivere har problemer med å få tak i er viktig for at NAV skal kunne yte god service overfor arbeidssøkere og arbeidsgivere. Informasjonen om bedriftenes behov for ulike typer arbeidskraft, og hvilke stillinger det er vanskelig å få kvalifiserte søkere til, bruker vi for å estimere mangel på arbeidskraft.

I tillegg gir undersøkelsen innsikt i virksomhetenes bemanningsbehov framover. Virksomhetene har gitt svar på om de venter å øke, redusere eller å ha samme antall ansatte det kommende året. Deres forventninger til fremtidig sysselsetting tar temperaturen i arbeidsmarkedet og gir en pekepinn på hvilken utvikling vi kan vente oss i månedene som kommer.

Undersøkelsen er gjennomført blant et utvalg av fylkets offentlige og private virksomheter, som er representativt på fylkes- og næringsnivå. Utvalget er trukket fra Bedrifts- og foretaksregisteret. I Nordland var det 864 virksomheter som svarte på undersøkelsen, noe som gir en svarprosent på 94. Takk til NAV-medarbeidere i hele fylket som har gjennomført intervjuer av virksomhetene i utvalget og bidratt til den høye svarprosenten.

Undersøkelsen ble gjennomført fra 29. januar til 13. mars i år.

NAV Nordland

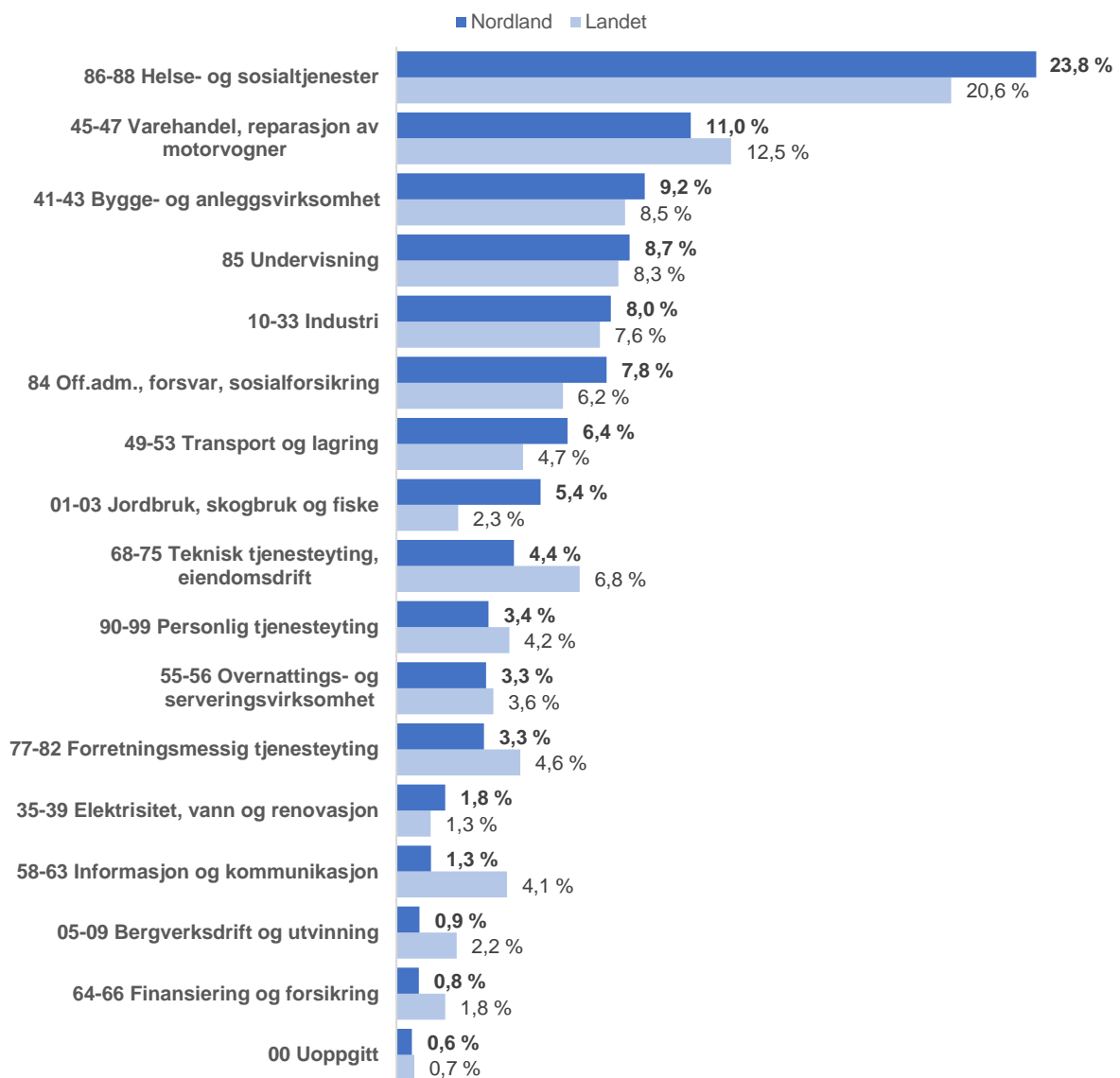
7. mai 2024

Næringer i Nordland

Fylkets næringsstruktur påvirker resultatene i bedriftsundersøkelsen.

I Nordland var det ved utgangen av 2023 sysselsatt 118 990 personer med arbeidssted i fylket (tall fra SSB 4. kvartal). Det er 496 flere enn i 2022 (+ 0,4 %) og det har aldri vært flere sysselsatte i Nordland (kilde: Indeks Nordland). Nesten en fjerdedel av alle sysselsatte i fylket (23,8 prosent) jobber i helse- og sosialtjenesten, og denne næringen er dermed den klart største. For landet som helhet er det én av fem (20,6 %) som jobber i næringen. Andre store næringer i fylket er varehandel, bygg- og anleggsvirksomhet, undervisning og industrien samlet. Offentlig administrasjon er også en stor næring, der blant annet administrasjoner i fylkets 41 kommuner inngår.

Figur 1. Sysselsetting 4. kvartal 2023 etter arbeidssted, andel sysselsatte fordelt på næring, Nordland og landet. (Kilde: SSB)

Ved utgangen av 2023 jobbet 28 329 personer i helse- og sosialtjenesten. Det er en økning på 272 sysselsatte fra året før, og fylkets største næring har med det størst økning i antall sysselsatte. Ser vi på andre store næringer i fylket har vi en svak nedgang i antall sysselsatte både i varehandel og bygge- og anleggsvirksomhet, mens det er flere sysselsatte i undervisning og industri. Størst prosentvise økning i sysselsatte ser vi imidlertid i en av fylkets aller minste næringer, bergverksdrift og utvinning. Med 88 flere sysselsatte i løpet av 2023 utgjør dette en økning på 9,4 prosent fra året før.

Tabell 1. Sysselsetting 4. kvartal 2023 og 22 etter arbeidssted Nordland, antall sysselsatte fordelt på næring, endring fra 2022 til 2023. (Kilde: SSB)

	2022	2023	Endring fra 2022 til 2023	
			Antall	Prosent
00-99 Alle næringer	118 497	118 990	493	0,4 %
00 Uoppgitt	732	691	-41	-5,6 %
64-66 Finansiering og forsikring	956	990	34	3,6 %
05-09 Bergverksdrift og utvinning	938	1 026	88	9,4 %
58-63 Informasjon og kommunikasjon	1 617	1 531	-86	-5,3 %
35-39 Elektrisitet, vann og renovasjon	2 090	2 163	73	3,5 %
77-82 Forretningsmessig tjenesteyting	3 965	3 874	-91	-2,3 %
55-56 Overnattings- og serveringsvirksomhet	3 993	3 973	-20	-0,5 %
90-99 Personlig tjenesteyting	4 050	4 082	32	0,8 %
68-75 Teknisk tjenesteyting, eiendomsdrift	5 063	5 208	145	2,9 %
01-03 Jordbruk, skogbruk og fiske	6 239	6 379	140	2,2 %
49-53 Transport og lagring	7 597	7 578	-19	-0,3 %
84 Off.adm., forsvar, sosialforsikring	9 415	9 300	-115	-1,2 %
10-33 Industri	9 425	9 498	73	0,8 %
85 Undervisning	10 177	10 330	153	1,5 %
41-43 Bygge- og anleggsvirksomhet	11 033	11 001	-32	-0,3 %
45-47 Varehandel, reparasjon av motorvogner	13 149	13 037	-112	-0,9 %
86-88 Helse- og sosialtjenester	28 058	28 329	271	1,0 %

Hovedtendenser fra årets bedriftsundersøkelse

Rekrutteringsproblemer

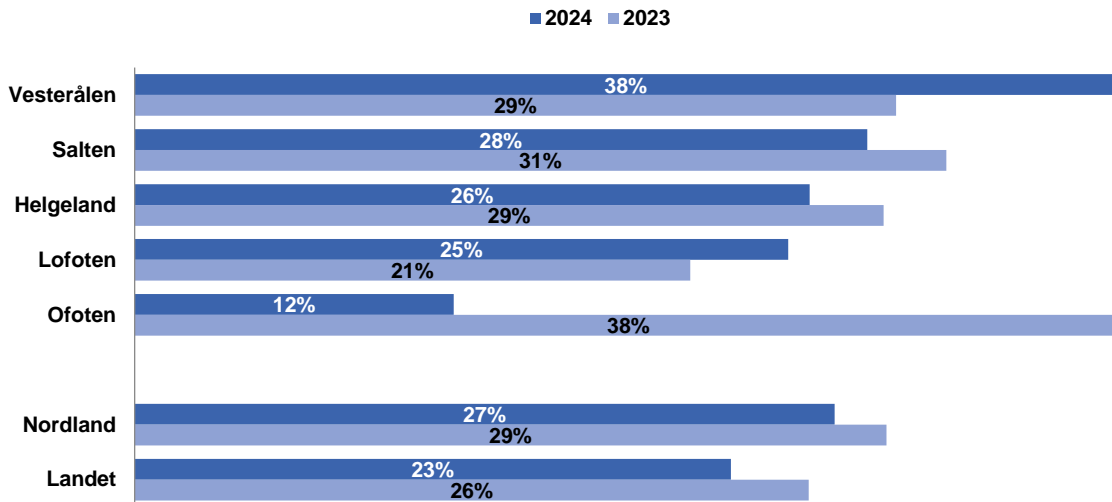
Årets bedriftsundersøkelse viser at Nordland er blant fylkene med størst rekrutteringsproblemer. I alt er det 27 prosent av virksomhetene i Nordland som har hatt problemer med å få tak i rett kompetanse de tre siste månedene (figur 2). Dette er litt lavere enn resultatene i fjorårets bedriftsundersøkelse, da 29 prosent av virksomhetene hadde rekrutteringsproblemer.

To av fylkets regioner¹, Vesterålen og Ofoten, utmerker seg på hver sin kant av skalaen. I Vesterålen har nesten 4 av 10 virksomheter slitt med rekrutteringsutfordringer i 2024.

¹ Vi presiserer at tallene på regionsnivå ikke er 100 prosent representative.

Regionen har fra i fjor hatt en stor økning i andelen virksomheter som har måttet ansette noen med lavere eller annen formell kompetanse enn de var ute etter. Det er likevel Ofoten som utmerker seg mest. I fjorårets undersøkelse var det denne regionen som hadde nesten 4 av 10 virksomheter med rekrutteringsproblemer (38 prosent), mens i år er det kun 12 prosent av virksomhetene i Ofoten som har hatt utfordringer med å få rekruttert arbeidskraft.

Figur 2. Virksomheter som har mislyktes i å rekruttere arbeidskraft eller har måttet ansette noen med annen eller lavere formell kompetanse enn man søkte etter, etter region/fylke/landet. Prosent.² NAVs bedriftsundersøkelser 2024 og 2023

Lofoten har noe større andel virksomheter med rekrutteringsproblemer sammenlignet med i fjor. Regionene Salten og Helgeland har fortsatt mange virksomheter med rekrutteringsproblemer, men noe redusert fra i fjor.

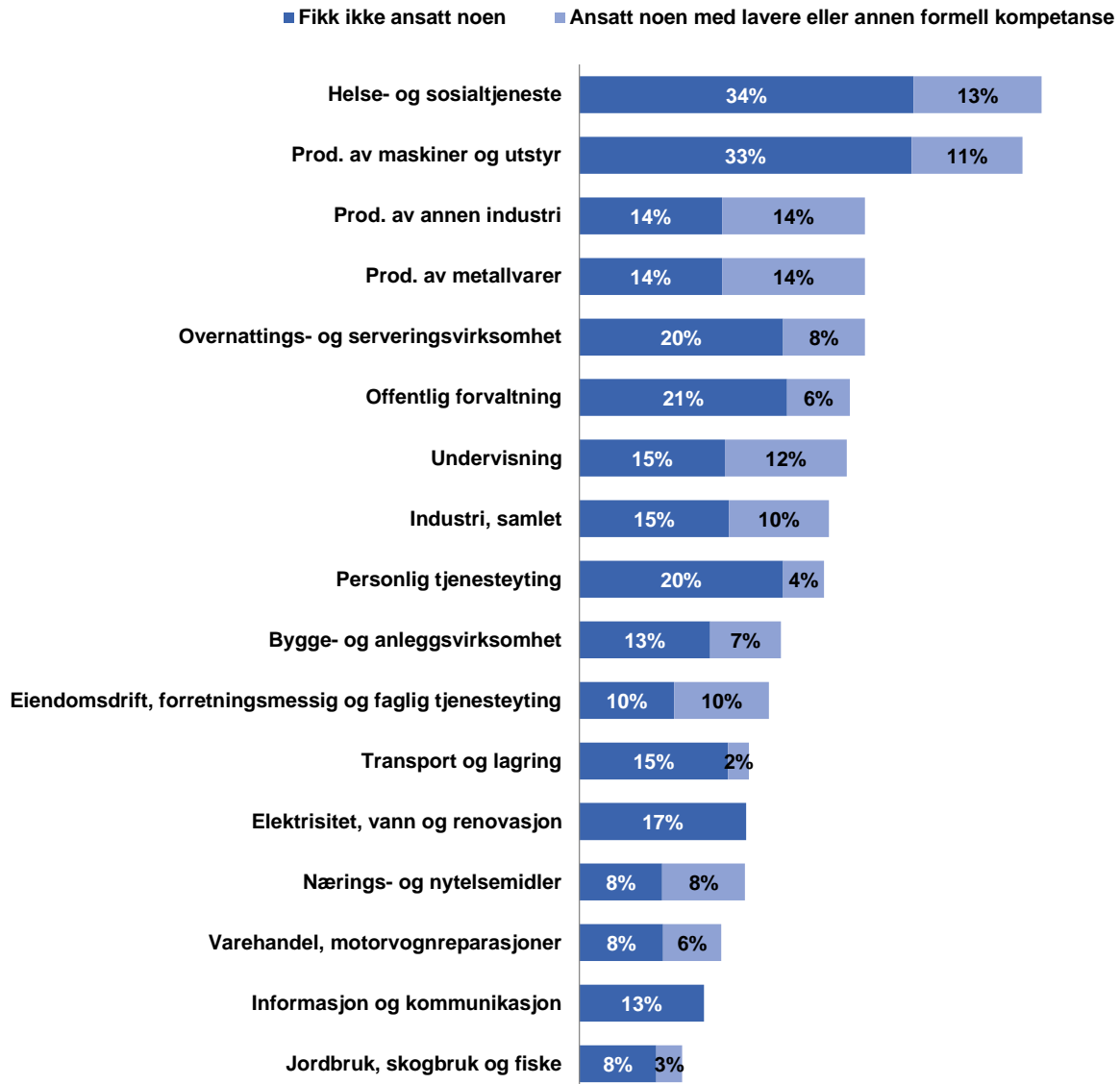
Tabell 2. Virksomheter som har mislyktes i å rekruttere arbeidskraft eller har måttet ansette noen med annen eller lavere formell kompetanse enn man søkte etter, etter region/fylke/landet. Prosent. NAVs bedriftsundersøkelse 2024

	Ansatt noen med lavere eller annen formell kompetanse		I alt
	Fikk ikke ansatt noen		
Vesterålen	22 %	16 %	38 %
Salten	21 %	8 %	28 %
Helgeland	19 %	7 %	26 %
Lofoten	15 %	10 %	25 %
Ofoten	9 %	3 %	12 %
Nordland	18 %	8 %	27 %
Landet	14 %	9 %	23 %

² Andel virksomheter som har svart «Ja, vi fikk ikke ansatt noen» eller «Vi fikk ikke ansatt noen med de kvalifikasjonene vi søkte etter, men har ansatt noen med lavere eller annen formell kompetanse» på spørsmål 3 i NAVs bedriftsundersøkelse 2023: **3. Har bedriften de siste tre månedene forsøkt å rekruttere inn personer uten å få tak i rett/ønsket kompetanse? Vi ønsker svar selv om dere ikke venter en økning i antall ansatte det kommende året. Med forsøkt å rekruttere menes her at bedriften aktivt har forsøkt å rekruttere ny(e) medarbeider(e) ved å lyse ut stilling, headhunte eller lignende, uten å lykkes**

Det er i fylkets største næring vi finner størst andel virksomheter med rekrutteringsproblemer. I helse- og sosialtjenesten har totalt 46 prosent av virksomhetene hatt problemer i rekrutteringen. Hele 34 prosent av virksomhetene i næringen fikk ikke ansatt noen, mens 13 prosent måtte ansette noen med lavere eller annen formell kompetanse. En av fylkets minste næringer som har hatt utfordringer med å vokse er produksjon av maskiner og utstyr. Hele én av tre virksomheter i denne næringen mislyktes i å rekruttere arbeidskraft, mens 11 prosent har ansatt noen med lavere eller annen formell kompetanse.

Figur 3. Virksomheter i Nordland som har mislyktes i å rekruttere arbeidskraft eller har måttet ansette noen med annen eller lavere formell kompetanse enn man søkte etter, etter næringer i Nordland. Prosent. NAVs bedriftsundersøkelse 2024

Mangel på arbeidskraft

Med bakgrunn i virksomhetenes besvarelser har mangelen på arbeidskraft i Nordland våren 2024 blitt estimert til 3 104. Det er 400 færre enn på samme tid i fjor. Siden dette er en utvalgsundersøkelse, er det noe usikkerhet knyttet til estimatene på mangel av arbeidskraft. NAV har beregnet at det med 95 prosent sannsynlighet mangler mellom 2 630 og 3 485 personer i Nordland.

Blant fylkene i landet er det Vestland som med mangel i 5 635 stillinger har den høyeste mangelen på arbeidskraft målt i antall personer (tabell 2). Imidlertid er det Finnmark som har det strammeste arbeidsmarkedet av fylkene, med stramhetsindikator på 3,3 prosent. Stramhetsindikatoren måler den relative mangelen på arbeidskraft ved at den tar hensyn til ulik størrelse på sysselsettingen. Nordland etterfølger Finnmark med en stramhetsindikator på 2,6 prosent.

Tabell 2. Estimert mangel på arbeidskraft etter fylke. NAVs bedriftsundersøkelse 2024

Fylke	Mangel på arbeidskraft i antall personer	95 % Konfidensintervall, nedre grense	95 % Konfidensintervall, øvre grense	NAVs stramhetsindikator	Prosentvis andel virksomheter med alvorlige rekrutteringsproblemer
Østfold	1 655	1 323	2 037	1,4	16 %
Akershus	3 155	2 677	3 694	1,0	15 %
Oslo	5 052	3 726	6 916	0,9	21 %
Innlandet	2 986	2 401	3 408	1,7	18 %
Buskerud	1 570	1 124	2 098	1,3	16 %
Vestfold	1 462	1 092	1 997	1,3	17 %
Telemark	1 362	1 098	1 634	1,8	16 %
Agder	2 085	1 683	2 630	1,4	20 %
Rogaland	5 028	3 774	6 101	1,9	18 %
Vestland	5 635	4 650	6 588	1,7	22 %
Møre og Romsdal	3 178	2 359	4 150	2,4	25 %
Trøndelag	4 102	3 449	4 834	1,6	22 %
Nordland	3 104	2 630	3 485	2,6	23 %
Troms	2 042	1 747	2 347	2,3	25 %
Finnmark	1 203	982	1 482	3,3	23 %
Landet i alt	43 619	34 715	53 401	1,5	20 %

Stramhetsindikatoren

Stramhetsindikatoren er forholdstallet mellom mangelen på arbeidskraft og ønsket sysselsetting, hvor ønsket sysselsetting er lik den faktiske sysselsettingen pluss mangelen. Faktisk sysselsetting er tall fra SSB for sysselsettingen 4. kvartal 2023. Stramhetsindikatoren uttrykker dermed hvor stor andel av den ønskede sysselsettingen den estimerte mangelen utgjør.

Et høyt forholdstall indikerer et stramt arbeidsmarked, noe som isolert sett indikerer et problem med å rekruttere arbeidskraft til virksomhetene.

Den estimerte mangelen på arbeidskraft i antall personer vil ha sammenheng med hvor stor gruppen er, mens den relative mangelen, målt ved stramhetsindikatoren, vil ta hensyn til ulik størrelse på sysselsetting i yrkesgruppene/næringen/fylket.

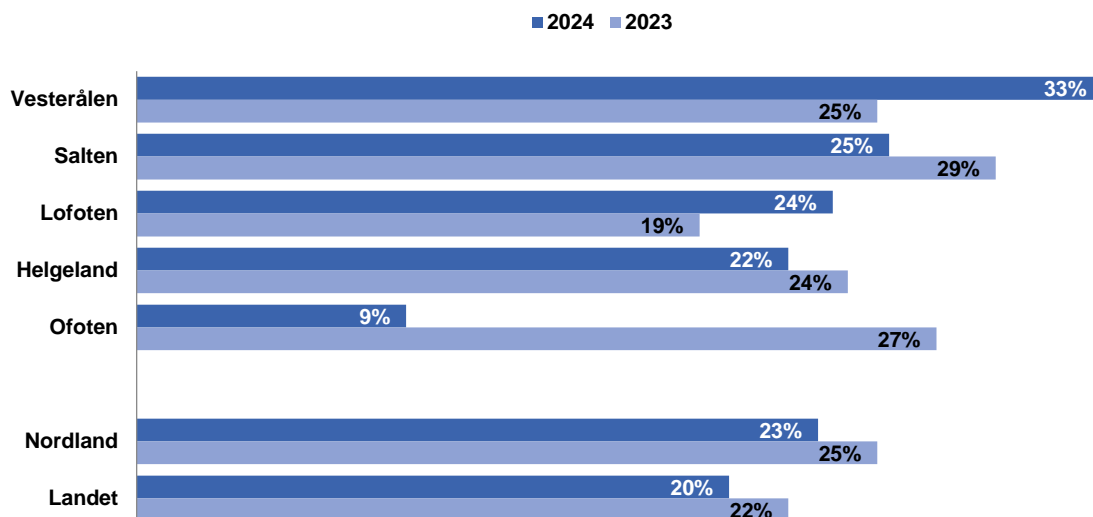
Det utfordrende arbeidsmarkedet i nord ser vi også ved at det er en relativt høy andel virksomheter med alvorlige rekrutteringsproblemer. Alvorlige rekrutteringsproblemer har oppstått når årsaken til at virksomhetene ikke har fått ansatt noen har skyldtes at det har vært

ingen eller for få kvalifiserte søkere. Troms, sammen med Møre og Romsdal, har den høyeste andelen virksomheter med alvorlige rekrutteringsproblemer, etterfulgt av Nordland og Finnmark. 23 prosent av Nordlands-virksomhetene melder at de ikke har fått søkere eller har fått for få kvalifiserte søkere til sine utlyste stillinger. Dette er en liten nedgang fra i fjor da 25 prosent av virksomhetene i Nordland opplevde dette.

I Vesterålen har hele én av tre virksomheter hatt alvorlige rekrutteringsproblemer (figur 4), mot én av fire i fjorårets undersøkelse. Salten har hatt reduksjon i andel virksomheter som har opplevd for få eller ingen kvalifiserte søkere, men med én av fire virksomheter som opplever dette er det fortsatt høy andel med alvorlige rekrutteringsproblemer. Også Lofoten og Helgeland har relativt høy andel virksomheter med alvorlige rekrutteringsproblemer, mens Ofoten skiller seg ut fra de øvrige regionene med kun 9 prosent. Dette er en helt annen situasjon enn det var for regionen i fjor da det var 27 prosent av virksomhetene som hadde alvorlige rekrutteringsproblemer.

Figur 4.

Virksomheter med rekrutteringsproblemer som skyldes for få/ingen kvalifiserte søkere, etter region/fylke/landet. Prosent. NAVs bedriftsundersøkelser 2024 og 2023

Mangel på arbeidskraft

For å kartlegge omfanget av virksomhetenes rekrutteringsproblemer, er det nyttig å måle mangel på arbeidskraft i antall personer.

Mangel på arbeidskraft blir i NAVs bedriftsundersøkelse definert av en sekvens bestående av tre spørsmål. Virksomhetene blir bedt om 1) å besvare om de har mislyktes med å rekruttere arbeidskraft de siste tre månedene, eller om de har måttet ansette noen med lavere eller annen formell kompetanse enn det de søkte etter. Nordlands-virksomhetenes besvarelse på dette i årets undersøkelse er beskrevet i avsnittet «Rekrutteringsproblemer».

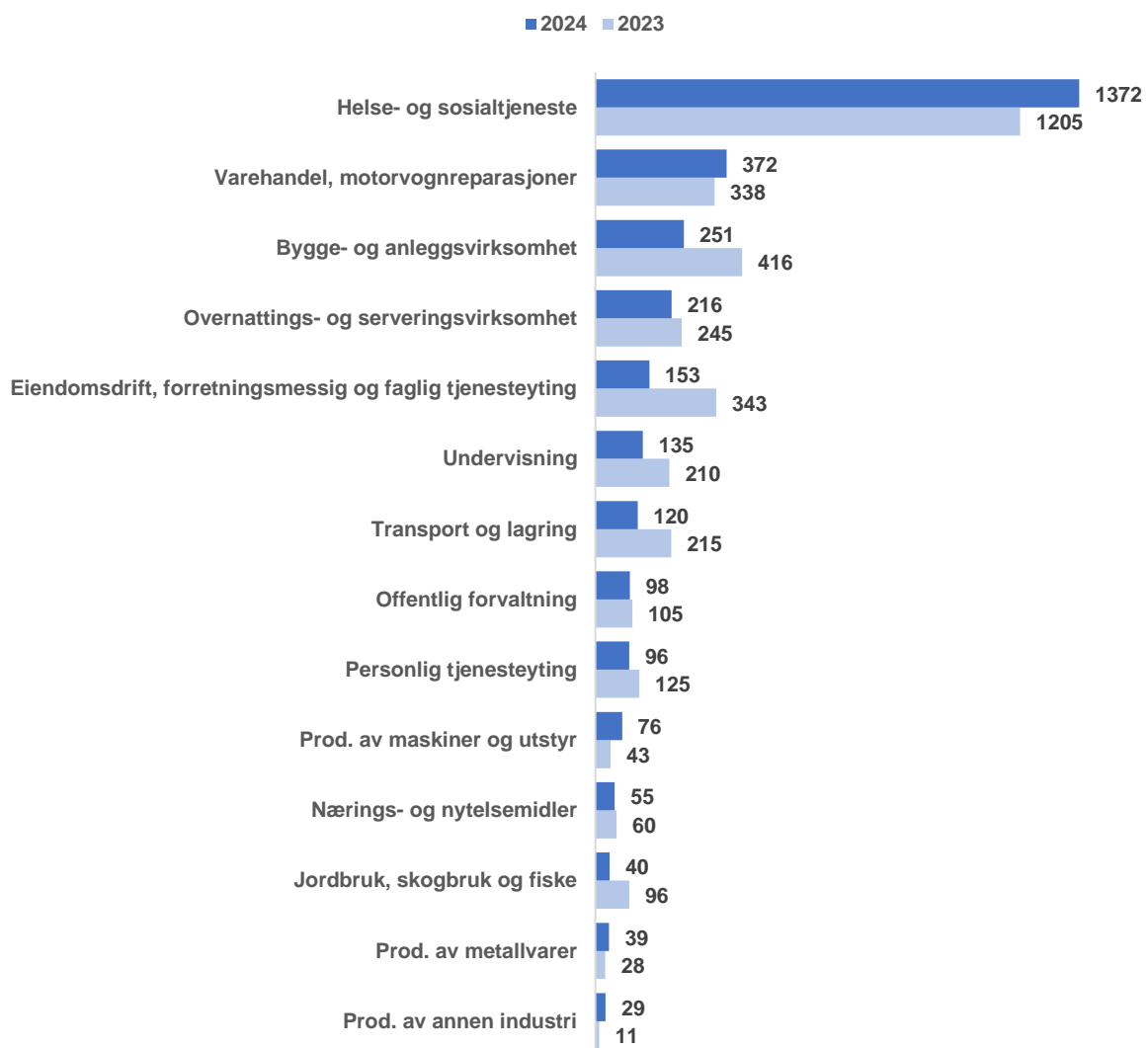
Dersom svaret på 1) er ja, bes virksomhetene om 2) å oppgi om dette skyldes ingen/for få kvalifiserte søkere. De som svarer ja på dette har alvorlige rekrutteringsproblemer, og blir videre bedt om 3) å oppgi hvor mange stillinger det gjelder og innenfor hvilke yrker.

Mangel på arbeidskraft hos den enkelte virksomheten er likt antall personer bedriften velger å oppgi i det siste spørsmålet. Ved hjelp av svarene på det tredje spørsmålet estimeres mangelen på arbeidskraft i fylket som helhet, i næringene og innenfor de enkelte yrkene.

Mange av næringene i Nordland opplever en reduksjon i mangelen på arbeidskraft fra i fjor (figur 5). Til tross for dette er situasjonen fortsatt alvorlig for 23 prosent av virksomhetene i fylket (tabell 3). Ser vi på fylkets største næring er det i alt 42 prosent av virksomhetene innen helse- og sosial som har forsøkt å rekruttere til stillinger, men opplevd ingen eller for få kvalifiserte søkere. Samlet for alle næringer har de alvorlige rekrutteringsproblemene medført en mangel på i alt 3 104 personer, som er 400 færre enn det var i fjor. Helse og sosialtjenesten og fylkets nest største næring varehandel, er av næringene som har økt mangel på arbeidskraft, med henholdsvis 167 og 34 flere i mangel enn i fjorårets undersøkelse. Disse har også den største mangelen på arbeidskraft med en mangel på 1 327 personer i helse- og sosialtjenesten og 372 innen varehandel.

Figur 5.

Estimert mangel på arbeidskraft i Nordland. Næringer med mangel 20 eller mer. NAVs bedriftsundersøkelser 2024 og 2023

Den største relative mangelen, og dermed det strammeste arbeidsmarkedet, finner vi i næringen overnattings- og serveringsvirksomheter. Det er her vi finner den største mangelen på arbeidskraft beregnet ut fra størrelse på næring, målt ved forholdet mellom mangelen på arbeidskraft og ønsket sysselsetting (NAV's stramhetsindikator). En av fire virksomheter innen

overnatting- og servering har alvorlige rekrutteringsproblemer, og har mangel på arbeidskraft i 216 stillinger.

Tabell 3. Estimert mangel på arbeidskraft etter næringer i Nordland. NAVs bedriftsundersøkelse 2024

Næring	Mangel på arbeidskraft i antall personer	95 % konfidensintervall, nedre grense	95 % konfidensintervall, øvre grense	NAV's stramhetsindikator	Prosent virksomheter med alvorlige rekrutteringsproblemer
Jordbruk, skogbruk og fiske	40	20	70	0,6 %	8 %
Bergverksdrift og utvinning	8	7	11	0,8 %	
Industrien samlet	213	170	275	2,2 %	23 %
Nærings- og nytelsemidler	55	40	79		23 %
Tekstil- og lærvarer	1	0	3		
Trevarer	5	3	7		
Treforedling og grafisk prod.	0	0	0		
Petroleum og kjemiske prod.	6	6	7		
Prod. av annen industri	29	27	33		17 %
Prod. av metallvarer	39	33	52		17 %
Prod. av maskiner og utstyr	76	59	92		33 %
Prod. av elektriske og optiske produkter	2	2	2		
Elektrisitet, vann og renovasjon	16	12	21	0,7 %	15 %
Bygge- og anleggsvirksomhet	251	158	343	2,3 %	17 %
Varehandel, motorvognreparasjoner	372	242	526	2,9 %	12 %
Transport og lagring	120	66	192	1,6 %	9 %
Overnattings- og serveringsvirksomhet	216	131	311	5,4 %	25 %
Informasjon og kommunikasjon	13	9	20	0,8 %	13 %
Finansierings- og forsikringsvirksomhet	2	2	4	0,2 %	
Eiendomsdrift, forretningsmessig og faglig tjenesteyting	153	108	237	1,7 %	18 %
Offentlig forvaltning	98	76	124	1,1 %	21 %
Undervisning	135	80	197	1,3 %	24 %
Helse- og sosialtjeneste	1372	1028	1667	4,8 %	42 %
Personlig tjenesteyting	96	65	146	2,4 %	20 %
I alt	3105	2174	4144	2,5 %	23 %

Ut fra virksomhetenes svar på hvor mange stillinger de har mangel i og i hvilke yrker estimeres mangelen på arbeidskraft i enkeltyrker. Som tidligere år er det innen ulike helseyrker vi finner den største mangelen på arbeidskraft (figur 6). Tre helseyrker står for den største mangelen: Det mangler 501 sykepleiere, 259 helsefagarbeidere og 170 legespesialister. Innen helse har det også vært utfordrende å finne arbeidskraft til stillinger som spesialsykepleier (70), vernepleier (63) og andre helseyrker (66).

Innen overnatting og servering, som har det strammeste arbeidsmarkedet, er det størst mangel på kokker (100) og servitører (47).

Figur 6. Estimert mangel på arbeidskraft fordelt på yrker. Yrker med mangel 25 eller mer. Nordland. NAVs bedriftsundersøkelse 2024

Sysselsettingsforventninger

25 prosent av virksomhetene i Nordland forventer å ha flere ansatte om ett år, 66 prosent forventer samme antall, mens kun 8 prosent venter nedgang i antall ansatte. Dette gir en nettoandel på 17 prosent som venter sysselsettingsvekst, noe som er fem prosentpoeng over gjennomsnittet for landet.

Med dette er Nordlands-virksomhetene blant de mest optimistiske i landet. Bare i Troms finner vi høyere nettoandel virksomheter som venter høyere sysselsetting det kommende året (figur 7).

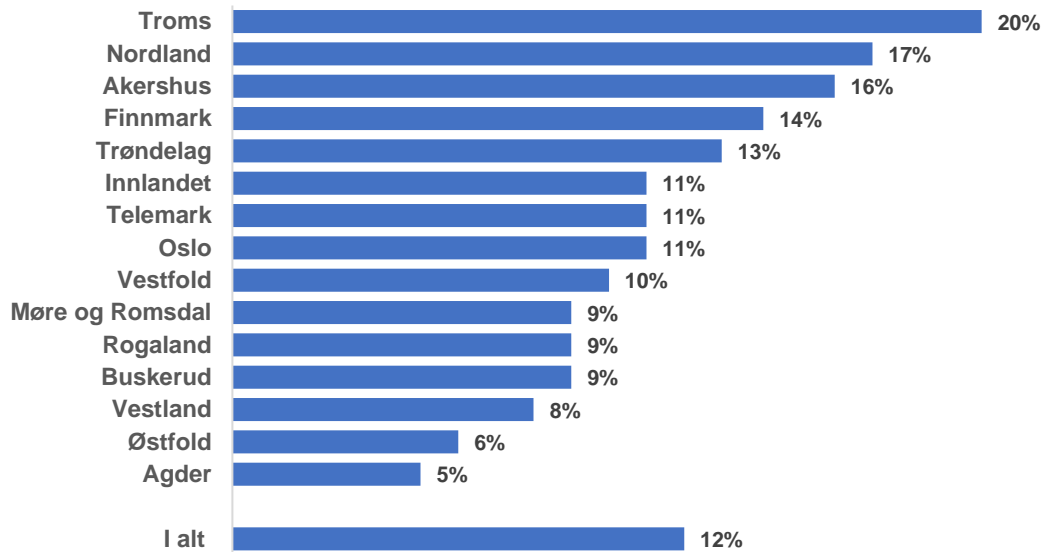
Det har vært optimisme blant virksomhetene i Nordland over flere år, med langt flere som venter økning i bemanningen enn det er virksomheter som venter redusert bemanning (tabell 5).

NAVs sysselsettingsbarometer

Sysselsettingsbarometeret utarbeides basert på resultatene fra bedriftsundersøkelsen.

Nettoandelen i sysselsettingsbarometeret viser differansen mellom prosentvis andel virksomheter som oppgir at de forventer økning i sysselsettingen og prosentvis andel virksomheter som forventer nedgang. Dette gir en indikasjon på virksomhetenes forventning for det kommende året.

En høy verdi på sysselsettingsbarometeret er et tegn på høy etterspørsel etter arbeidskraft.

Figur 7. Nettoandel virksomheter som venter sysselsettingsvekst etter fylke. NAVs bedriftsundersøkelse 2024

Tabell 5. NAVs sysselsettingsbarometer Nordland. Prosentandel virksomheter i Nordland som venter redusert, uendret eller økt sysselsetting. NAVs bedriftsundersøkelser årene 2013-2024

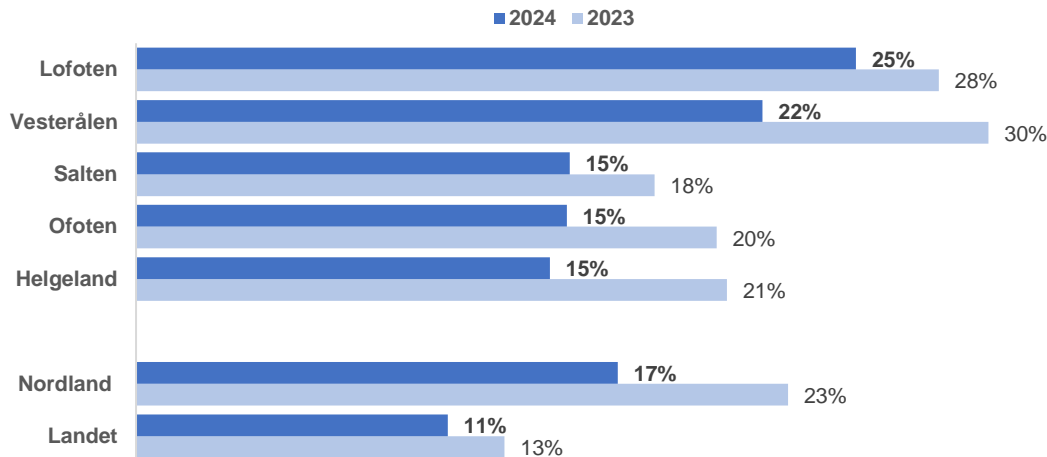
År	Nedgang	Uendret	Økning	Nettoandel
2013	14	65	21	7
2014	15	66	19	4
2015	11	74	15	4
2016	13	68	20	7
2017	12	66	22	10
2018	13	66	22	9
2019	8	61	31	23
2020	11	64	25	14
2021	11	59	30	19
2022	10	60	30	21
2023	9	60	31	23
2024	8	66	25	17

Tabell 6. NAVs sysselsettingsbarometer regioner i Nordland. Prosentandel virksomheter i Nordlands regioner som venter redusert, uendret eller økt sysselsetting. NAVs bedriftsundersøkelse 2024

Region	Nedgang	Uendret	Økning	Nettoandel
Lofoten	7	61	32	25
Vesterålen	3	72	25	22
Helgeland	9	67	24	15
Salten	9	67	24	15
Ofoten	8	70	23	15
Nordland	8	66	25	17
Landet	11	67	22	11

I alle regionene i Nordland er det flere virksomheter som venter økt sysselsetting det neste året enn det er virksomheter som regner med reduksjon i bemanningen (tabell 6). Men det er noen endringer fra i fjor (figur 8). Alle regionene i fylket har svakere optimisme for bemanningen enn vi så i fjorårets undersøkelse. Vesterålen har hatt den største nedgangen, men ligger likevel nest høyest i optimisme. Størst optimisme finner vi i år blant virksomhetene i Lofoten, der en nettoandel på 25 prosent venter økt bemanning.

Figur 8. Nettoandel virksomheter i Nordlands regioner som venter sysselsettingsvekst. NAVs bedriftsundersøkelse 2023 og 2024

Blant næringene i Nordland er det optimisme for sysselsettingen det kommende året i de fleste næringer (tabell 7), men mange har svakere optimisme enn tidligere år (tabell 8).

Tabell 7. NAVs sysselsettingsbarometer Nordland. Prosentandel virksomheter som venter redusert, uendret eller økt sysselsetting. Næringer, Nordland. NAVs bedriftsundersøkelse 2024

Næring	Nedgang	Uendret	Økning	Nettoandel
Tekstil- og lærvarer		50 %	50 %	50 %
Prod. av maskiner og utstyr		63 %	38 %	38 %
Bergverksdrift og utvinning		67 %	33 %	33 %
Petroleum og kjemiske prod.		67 %	33 %	33 %
Transport og lagring	4 %	60 %	36 %	32 %
Overnattings- og serveringsvirksomhet	2 %	65 %	33 %	31 %
Finansierings- og forsikringsvirksomhet		75 %	25 %	25 %
Jordbruk, skogbruk og fiske	8 %	62 %	31 %	23 %
Elektrisitet, vann og renovasjon	8 %	62 %	31 %	23 %
Eiendomsdrift, forretningsmessig og faglig tjenesteyting	7 %	63 %	30 %	23 %
Personlig tjenesteyting	4 %	71 %	25 %	21 %
Industri, samlet	7 %	66 %	27 %	20 %
Prod. av annen industri		80 %	20 %	20 %
Prod. av metallvarer		80 %	20 %	20 %
Varehandel, motorvognreparasjoner	4 %	73 %	23 %	19 %
Nærings- og nytelsemidler	8 %	69 %	23 %	15 %
Helse- og sosialtjeneste	9 %	67 %	24 %	15 %
Informasjon og kommunikasjon	25 %	38 %	38 %	13 %
Bygge- og anleggsvirksomhet	13 %	63 %	24 %	11 %
Trevarer	33 %	33 %	33 %	0 %
Undervisning	20 %	63 %	18 %	-2 %
Offentlig forvaltning	23 %	64 %	13 %	-10 %

Tabell 8. NAVs sysselsettingsbarometer Nordland. Nettoandel virksomheter som forventer sysselsettingsvekst. Næringer, Nordland. NAVs bedriftsundersøkelser 2022, 2023 og 2024

Næring	Nettoandel 2022	Nettoandel 2023	Nettoandel 2024
I alt	21 %	23 %	17 %
Tekstil- og lærvarer	0 %	50 %	50 %
Prod. av maskiner og utstyr	50 %	45 %	38 %
Petroleum og kjemiske prod.	50 %	33 %	33 %
Bergverksdrift og utvinning	67 %	0 %	33 %
Transport og lagring	28 %	10 %	32 %
Overnattings- og serveringsvirksomhet	49 %	44 %	31 %
Finansierings- og forsikringsvirksomhet	33 %	40 %	25 %
Elektrisitet, vann og renovasjon	50 %	43 %	23 %
Eiendomsdrift, forretningsmessig og faglig tjenesteyting	32 %	38 %	23 %
Jordbruk, skogbruk og fiske	8 %	18 %	23 %
Personlig tjenesteyting	38 %	17 %	21 %
Prod. av metallvarer	29 %	57 %	20 %
Industri, samlet	29 %	33 %	20 %
Prod. av annen industri	50 %	33 %	20 %
Varehandel, motorvognreparasjoner	24 %	29 %	19 %
Nærings- og nytelsemidler	6 %	25 %	15 %
Helse- og sosialtjeneste	5 %	9 %	15 %
Informasjon og kommunikasjon	33 %	46 %	13 %
Bygge- og anleggsvirksomhet	28 %	28 %	11 %
Trevarer	67 %	33 %	0 %
Undervisning	-15 %	5 %	-2 %
Offentlig forvaltning	13 %	20 %	-10 %

Inkluderende rekruttering

Nordland har over tid hatt lav arbeidsledighet. I årets tre første måneder var bruttoledigheten i fylket på 2,2 prosent av arbeidsstyrken. Det tilsvarer 2 650 arbeidssøkere (helt ledige og arbeidssøkere på tiltak) i gjennomsnitt per måned registrert hos NAV i Nordland. Altså et langt lavere antall personer enn den estimerte mangelen på arbeidskraft. De som er registrert som arbeidssøkere er personer som ofte kommer seg raskt tilbake i jobb uten bistand fra NAV.

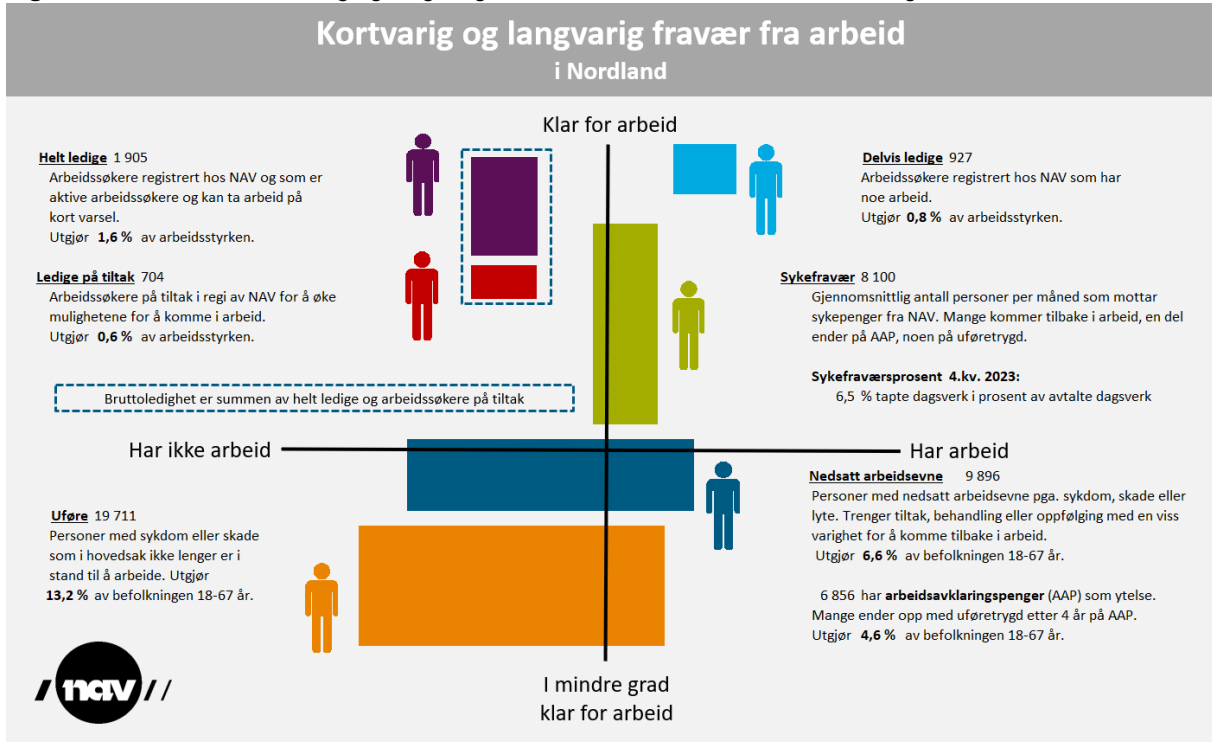
Den største gruppen som er registrert hos NAV i Nordland er imidlertid personer med nedsatt arbeidsevne på grunn av sykdom, skade eller lyte (figur 9). Dette er personer som vil ha behov for ekstra oppfølging eller tilrettelegging for å kunne delta i arbeidslivet. Med utgangspunkt i dette var NAV Nordland interessert i å få innsikt i virksomhetenes vilje til å inkludere. Vi har derfor lagt til et ekstraspørsmål i årets bedriftsundersøkelse om inkluderende rekruttering.

Alle virksomheter som deltok i undersøkelsen, ble spurt om det i en eventuell rekrutteringsprosess kunne være aktuelt å rekruttere personer med behov for ekstra oppfølging eller tilrettelegging. Over halvparten av virksomhetene var positive til dette.

Med en stadig eldre befolkning og mange unge som flytter ut fra fylket forventer vi at den store etterspørselen etter arbeidskraft vil vedvare. En svært nødvendig oppgave for NAV er i så måte å bidra til inkludering av personer som trenger noe ekstra tilrettelegging og oppfølging for å komme inn på arbeidsmarkedet. Tett kontakt med arbeidsgivere i fylket blir dermed viktig, for å fange opp virksomhetenes behov og samarbeide om kvalifisering, tilrettelegging og oppfølging av personer for å kunne fylle ledige stillinger. Det kan gi stor

personlig verdi for den enkelte å være en del av arbeidslivet, samtidig som bedriftene kan få dekket sitt arbeidskraftsbehov.

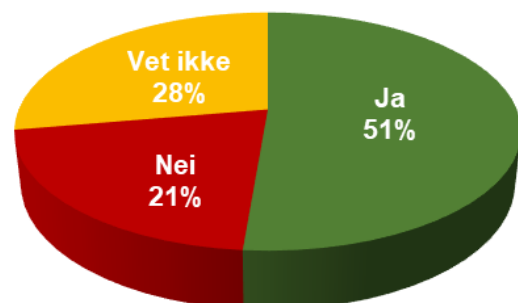
Figur 9. Personer med kortvarig og langvarig fravær fra arbeid. Bosatt i Nordland, registrert hos NAV.

Tallene viser arbeidssøkere og nedsatt arbeidsevne per mars 2024, uføre per februar 2024, sykefraværspersent per 4. kvartal 2023 og antall sykepengemottakere i 2023. Merk at noen personer kan stå i mer enn én gruppe.

Figur 10. Virksomheter som er positive til inkluderende rekruttering. Svar på Nordlands ekstraspørsmål i NAVs bedriftsundersøkelse 2024: «Dersom dere skal rekruttere i løpet av det neste året, kan det da være aktuelt for din bedrift å ansette personer med behov for ekstra oppfølging eller tilrettelegging?»

Virksomheter i Nordland som er positive til inkluderende rekruttering

Vedlegg

Vedlegg 1: Estimert mangel på arbeidskraft i Nordland fordelt på yrker 2024

Tabell 9. Estimert mangel på arbeidskraft fordelt på yrker 2024. Avrundet til nærmeste minimum 25. Nordland.

Yrke	Antall	Yrke	Antall
Sykepleiere	500	Førskolelærere	25
Helsefagarbeidere	250	Bil-, drosje- og varebilførere	25
Legespesialister	175	Andre hjelpearbeidere i industri	25
Kokker	100	Gatekjøkken- og kafémedarbeidere mv.	25
Anleggsmaskin- og industrimekanikere	100	Andre salgsmedarbeidere	25
Sveisere	75	Rørleggere og VVS-montører	25
Grunnskolelærere	75	Yrkesfaglærere	25
Spesialsykepleiere	75	Jurister og advokater	25
Andre helseyrker	75	Andre personlige tjenesteytere	25
Vernepleiere	75	Anleggsmaskinførere	25
Butikkmedarbeidere	50	Andre pleiemedarbeidere	25
Renholdere i bedrifter	50	Bakere, konditorer mv.	25
Frisører	50	Kjøkkenassistenter	25
Servitører	50	Spesialister i pedagogikk	25
Platearbeidere	50	Bartendere	25
Psykologer	50	Dørselgere	25
Bilmekanikere	50	Betongarbeidere	25
Bussjåfører og trikkeførere	50	Sivilingeniører (industri og produksjon)	25
Lastebil- og trailersjåfører	50	Overflatebehandlere og lakkerere	25
Barnehage- og skolefritidsassistenter mv.	50	Allmennpraktiserende leger	25
Andre håndverkere	50	Universitets- og høyskolelektorer/-lærere	25
Elektrikere	25	Andre lærere	25
Tømrere og snekkere	25	Andre administrative ledere	25

Tabellen viser oversikt over estimert mangel på arbeidskraft i Nordland i 2024 fordelt på yrker, avrundet til nærmeste minimum 25. Vi presiserer at det kan være mangel på arbeidskraft innen yrkesgrupper som vi ikke fanger opp i vår undersøkelse. Eksempelvis kan det være yrker hvor kun én bedrift har oppgitt mangel på én person, og som dermed får en estimert mangel på tilnærmet null. Det kan også være yrker vi ikke får fanget opp blant bedriftene som har svart.

Vedlegg 2: Spørreskjema NAVs bedriftsundersøkelse 2024 i Nordland

NAVs bedriftsundersøkelse 2024

Kartlegging av arbeidsmarkedet

- Spar tid på skjemaer: Opplysninger dere gir i dette skjemaet kan helt eller delvis bli benyttet også av andre offentlige organer som har hjemmel til å innhente de samme opplysningene. (Lov om Oppgaveregisteret §§ 5 og 6.)
- Ønsker dere samordning? Ta kontakt med Oppgaveregisteret på telefon 75 00 75 00.

1. Hvor mange ansatte er det i virksomheten i dag?

Ta med disse gruppene: Fast ansatte, midlertidig ansatte, lærlinger, permitterte, personer på arbeidsmarkedstiltak som dere har lønnsutgifter for og personer som er utleid til andre virksomheter, men som er ansatt hos dere.

Følgende tas ikke med: Innleid arbeidskraft.

Antall ansatte i dag:

2. Hvor mange ansatte venter dere å ha om ett år?

Ta med de samme gruppene som i spørsmål 1. Gi en vurdering ut fra virksomhetens forventninger i dag.

Sett kun ett kryss.

- Flere enn i dag
- Like mange som i dag
- Færre enn i dag

3. Har virksomheten de siste tre månedene forsøkt å rekruttere inn personer uten å få tak i rett/ønsket kompetanse?

Vi ønsker svar selv om dere ikke venter en økning i antall ansatte det kommende året. Med forsøkt å rekruttere menes her at virksomheten aktivt har forsøkt å rekruttere ny(e) medarbeider(e) ved å lyse ut stilling, headhunte eller lignende, uten å lykkes.

- Ja, vi fikk ikke ansatt noen → Gå til spørsmål 4.
- Vi fikk ikke ansatt noen med de kvalifikasjonene vi søkte etter, men har ansatt noen med lavere eller annen formell kompetanse → Gå til spørsmål 4.
- Nei → Gå til spørsmål 6.

4. Hva skyldes dette:

- Ingen/for få kvalifiserte søkere → Gå til spørsmål 5.
- Annet → Gå til spørsmål 6.

5. Innen hvilke yrker har dere forsøkt å rekruttere inn personer uten å få tak i rett/ønsket kompetanse, og hvor mange stillinger dreier det seg om?

Spesifiser hvilke yrker det gjelder. Ta både med stillinger hvor dere ikke har fått ansatt noen og stillinger hvor dere har måttet ansette personer med lavere eller andre kvalifikasjoner enn dere søkte etter. Hvis dere for

eksempel har søkt etter en barnehagelærer, men i stedet har måttet ansette en assistent, skal dere føre opp én barnehagelærer. Korttidsengasjement på under 4 uker skal ikke tas med.

Yrke	Antall stillinger
.....	<input type="text"/>
.....	<input type="text"/>
.....	<input type="text"/>
.....	<input type="text"/>
.....	<input type="text"/>
.....	<input type="text"/>
.....	<input type="text"/>
.....	<input type="text"/>
.....	<input type="text"/>
.....	<input type="text"/>
.....	<input type="text"/>
.....	<input type="text"/>

6. For den siste personen dere rekrutterte, hvilke rekrutteringskanaler ble benyttet for denne stillingen? Oppgi her samtlige kanaler som ble brukt i rekrutteringsprosessen. Huk av på siste alternativ hvis dere ikke har rekruttert personer de tre siste årene.

(Flere kryss mulig)

- Aviser, tidsskrifter eller andre trykte medier
- Arbeidsplassen.no
- Andre stillingsdatabaser på internett (f.eks finn.no)
- Egen hjemmeside
- Rekrutteringsbistand fra NAV
- Via NAV-tiltak (arbeidspraksis, lønnstilskudd mv.)
- Sosiale medier (LinkedIn, Facebook, Twitter o.l.)
- Rekrutteringsfirma, vikarbyrå eller lignende
- Intern rekruttering
- Eget nettverk/bekjentskapskrets
- CV-database på internett
- Personen som ble rekruttert tok selv kontakt, uten at stillingen ble gjort kjent gjennom andre rekrutteringskanaler
- Annet: _____
- Har ikke rekruttert noen personer de tre siste årene

Ekstraspørsmål Nordland:

7. Dersom dere skal rekruttere i løpet av det neste året, kan det da være aktuelt for din bedrift å ansette personer med behov for ekstra oppfølging eller tilrettelegging?

- Ja
- Nei
- Vet ikke